

II. Kommentarer til de enkelte bestemmelser

formentlig beskedent, da det vil blive fulgt op af en konkurs, som giver et sikkert godkendelsesgrundlag.

Fra LG's praksis kan nævnes:

LG anså en arbejdsgiver for ophørt, uanset at han (midlertidigt) drev forretning. Det var oplyst, at arbejdsgiveren i 4 måneder efter at være ophørt med at drive virksomhed havde modtaget offentlig hjælp, og at det alene skyldtes køberens misligholdelse, at han havde måttet tage en forretning tilbage, og at han nu søgte at afhænde denne (j.nr. 4 89 92 02).

En forhenværende gårdejer blev anset for ophørt pr. den dato, hvor hans gård blev taget til brugeligt pant. Da brugspanthaverens administration af ejendommen sker for egen regning og risiko, blev lønmodtageren henvist til denne for så vidt angår løn for administrationsperioden (j.nr. 3 69 57 51).

En arkitekt blev ikke anset for ophørt som arbejdsgiver, til trods for at han havde afmeldt sig som indeholdelsespligtig vedrørende A-skat og moms og havde erklæret, at driften af virksomheden var indstillet. Det fremgik af sagen, at arkitekten fortsat optrådte som kontraktpart og havde påtaget sig væsentlige opgaver af forretningsmæssig karakter (j.nr. 13 84 78 86).

Et aktieselskab i betalingsstandsning overdrog sin virksomhed til et nyt aktieselskab mod til gengæld at få aktier i dette. Aktieselskabet under betalingsstandsning havde således fuld kontrol med produktionsaktieselskabet. LG anerkendte aktieselskabet i betalingsstandsning som ophørt, da den passive aktiebesiddelse ikke kunne sidestilles med fortsat drift af den tidligere produktionsvirksomhed (j.nr. 12 56 56 90).

4.2. Insolvens

Det skal godtgøres, at arbejdsgiveren er ude af stand til at betale kravet. Kravet om betalingsudygtighed fortolkes i det store og hele i overensstemmelse med konkurslovens insolvensbegreb, jf. konkurslovens § 17, stk. 2. LG anser således en arbejdsgiver for insolvent, hvis han ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående. LG vil normalt anse insolvensbetingelsen for opfyldt, hvis skyldneren erkender at være insolvent, eller hvis han inden for de seneste 3 måneder har afgivet insolvenserklæring i fogedretten, jf. konkurslovens § 18. Det er en betingelse for indledning af rekonstruktionsbehandling efter konkurslovens kapitel 2, at der foreligger insolvens som beskrevet i konkurslovens §§ 17 og 18, jf. konkurslovens § 11, stk. 1. En arbejdsgiver under rekonstruktion er således insolvent.

LG foretager ikke selvstændige undersøgelser om arbejdsgiverens insolvens. Det er lønmodtageren, der skal sandsynliggøre, at insolvens foreligger, og dette sker for personligt drevne virksomheder oftest med en insolvenserklæring. For selskaber er det formentlig mere praktisk at indgive konkursbegæring end at få insolvenserklæring i fogedretten.

4.2.1. Gældssanering

En skyldner, bortset fra juridiske personer, kan begære gældssanering over for skifteretten, jf. konkurslovens § 197 og nærmere *Torben Kuld Hansen og Lars Lindencrone Petersen: Gældssanering – Status 2019* (4. udgave, 2019) s. 51 ff.

Godtgør skyldneren, at han ikke er i stand til, og ikke har udsigt til, at kunne opfylde sine forpligtelser, og taler skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt for gældssanering, afsiger skifteretten kendelse herom. Kendelse om gældssanering kan gå ud på bortfald eller nedsættelse af skyldnerens gæld og en afdragsvis betaling af den del af gælden, som fortsat skal bestå. En arbejdsgiver må almindeligvis anses for insolvent, hvis skifteretten har indledt gældssaneringssag, jf. konkurslovens § 206. Når skifteretten har afsagt kendelse om gældssanering af arbejdsgiveren, må den økonomisk betingelse for dækning fra LG helt åbenbart anses for opfyldt, jf. konkurslovens § 216.

Fra praksis om insolvens kan nævnes:

Et aktieselskab under stiftelse blev af LG anset for omfattet af loven, uanset at insolvens- og ophørsbetingelsen kun var godtgjort for to af stifterne, og uanset at muligheden for at få kravet dækket hos den tredje stifter – en advokat – ikke var benyttet. Et afslag ville tvinge lønmodtagerne til endnu en besværlig og langstrakt retssag mod den 3. stifter, der efter det oplyste ikke godvilligt ville betale (j.nr. 3 94 89 94).

En arbejdsgiver havde ifølge sin selvangivelse en skattepligtig formue på 138.000 kr., som følge af at man i skattelovgivningen anvender andre, højere kursværdier på pantebreve, end de reelt kan sælges for. Da arbejdsgiveren var uden arbejde, da hensynet til lønmodtagerne talte for at godkende sagen, og da LG's udbetaling kun ville beløbe sig til ca. 2.200 kr., anså LG efter omstændighederne virksomheden for omfattet af loven (j.nr. 5 03 98 43).

LG's fortolkning af ophørs- og insolvensbegreberne har ikke givet anledning til retssager, hvilket antagelig skyldes, at anmelderne vælger at aktualisere garantien ved at erklære arbejdsgiveren konkurs frem for at føre retssag om betingelserne i LG-lovens § 1, nr. 3. Sammenfattende må det siges, at LG's administration af reglen er ganske pragmatisk og tillægger

hensynet til lønmodtageren, og lønmodtagerens mulighed for at fremskaffe den fornødne dokumentation, en ikke uvæsentlig betydning.

5. Rekonstruktion

En rekonstruktion tager sigte på at videreføre en økonomisk nødlidende virksomhed på grundlag af en virksomhedsoverdragelse eller en tvangsakkord eller en kombination heraf. Hidtil har LG ikke kunnet yde dækning ved rekonstruktion, da virksomheden ikke var endeligt ophørt som forudsat i § 1, stk. 1, nr. 3, men har kunnet yde virksomheden lån til nettoløn, som forfalder under rekonstruktionen, jf. LG-lovens § 1, stk. 1, nr. 4. Med lov nr. 530/2021 er adgangen til at yde dækning udvidet således, at rekonstruktion er en selvstændig dækningsbegivenhed på linje med konkurs og insolvent ophør. Adgangen til dækning afhænger af, om lønmodtageren fortsat er beskæftiget eller er fratrudd. Dækningen af lønmodtagere, der fortsat er beskæftigede, sker fortsat som nettolønslån til virksomheden, men er udvidet således, at fonden via virksomheden kan udbetale op til 1 måneds løn, der er forfaldet inden rekonstruktionen. Fratrudd lønmodtagere kan få dækket alle krav, herunder løn i opsigelsesperioden, på samme måde som ved konkurs.

Låneprocessen er i forhold til de hidtil gældende regler reguleret i bekendtgørelse nr. 2158 af 9. december 2020 om Lønmodtagernes Garantifond §§ 9-16 og i LG's vejledning for arbejdsgivere under rekonstruktionsbehandling fra juli 2018.

Oprindeligt var det en absolut betingelse for dækning fra LG, at virksomheden var definitivt ophørt. Ved lov nr. 322 af 18. maj 2005 blev LG's dækning udvidet til at omfatte krav under anmeldt betalingsstandsning. Ændringsloven implementerede direktiv 2002/74/EF om ændring af direktiv 80/987/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens. Direktivet er kodificeret ved direktiv 2008/94/EF. Med direktiv 2002/74/EF blev der indføjet en definition af de insolvenssituationer, som skulle være omfattede af løngarantiordningerne. Af direktivets artikel 2, stk. 1, fremgår:

»Artikel 2

1. Med henblik på dette direktiv anses en arbejdsgiver for at være insolvent, når der med hjemmel i de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser i en medlemsstat er indgivet begæring om indledning af kollektiv bobehandling som følge af arbejdsgiverens insolvens, som medfører, at arbejdsgiveren helt eller delvis mister rådigheden over sine aktiver, at der udpeges en kurator eller en person med en lignende funktion,